

Influència del pensament Cristià en les cures d'infermeria

BASES TEÒRIQUES DE LA INFERMERIA

professora: **Carme Valiente** | BASES TEÒRIQUES DE LA INFERMERIA
curs: **2on Grau d'Infermeria** | Manresa 2012-2013
alumnes: **Carles Mayol**

UNIVERSITAT
A MANRESA

A partir de la lectura individual del dossier sobre el tema, respondre i reflexionar les següents preguntes:

1. **Explicar el concepte de salut / malaltia a partir dels valors / filosofia cristiana.**

Els conceptes de salut i malaltia a l'edat mitja anaven molt lligats al pensament cristià, ja que en aquella època tot el que li passés a una persona (ja sigui bo o dolent) s'explicava perquè aquell fet havia estat determinat per una divinitat, per obra de Déu. Per tant, s'entenia que trobar-se en un estat saludable era un premi diví, de la mateixa manera que s'entenia la malaltia com un càstig diví. Trobar-se en estat de malaltia era voluntat de Déu i el malalt havia de purgar els seus pecats sentint el dolor i tots els inconvenients de la malaltia, per tant no existia cap actitud assistencial que fomentés unes cures orientades a guarir al malalt, les cures s'orientaven fonamentalment als aspectes espirituals deixant de costat els aspectes físics del malalt.

2. **Quin és el concepte de persona (home, individu) que defineix el cristianisme i com és aquesta persona que necessita cures infermeres?**

El cristianisme aconsegueix que s'estableixi una imatge de les persones dividida en dos aspectes clau: el **cos** i l'**ànima**. Entenien el **cos**, com la referència a tots els aspectes físics de l'individu, com una **part pecaminosa**, font de constants referències carnals i sexuals. Per tant, el tenir cura del cos no tenia cap interès des de el punt de vista cristià, exceptuant que si en un moment donat creien que tenir cura de cos podien ajudar a la persona a millorar aspectes relacionats amb l'ànima, aspectes de caire més espiritual, llavors ho feien. **Tan sols contemplaven les cures al cos com un suport a les cures de l'ànima.** *"Se cuida a los enfermos, primero por caridad, pero también porque cuidando su cuerpo se puede ayudar a salvar su alma"* Guy J. C., *op. cit.*, p. 256.

Tan sols creien que mereixien o eren realment dignes de rebre aquestes cures infermeres **les persones més malaltes i miserables del moment**, ja que aquestes eren considerades la imatge de Crist patint en la seva passió. El patiment i el dolor s'entien com a part del procés per purgar els pecats i el càstig diví de la malaltia, i d'aquesta manera les cures infermeres ajudaven a alleugerir aquest patiment i participaven de la redempció del mal.

3. Descriure les cures i els objectius de les cures que es practiquen a partir de la filosofia cristiana. En quins valors es fonamenten aquestes cures?

Les cures que es practicaven sota la filosofia cristiana fonamentaven la seva raó de ser sota el concepte de **la caritat**, el mostrar aquesta actitud caritativa envers als més necessitats era el camí per assolir la salvació de l'ànima en front els ulls de Déu. Els malalts es converteixen d'aquesta manera en el punt d'atenció d'aquestes **cures caritatives** que fonamentalment **consistien en proporcionar llit, menjar, vestit i oració** als més necessitats. Les **cures espirituals** esdevenen la prioritat en front a les **cures del cos** que tan sols han de servir de recolzament per assolir la cura de l'ànima d'aquest malalt.

Cal pensar que per els cristians **era una obligació el mostrar aquesta actitud caritativa**, i encara més per els membres de les classes socials més benestants. Per tant, **les cures als malalts es van convertir en un mitjà per que altres membres de la societat assoleixin la salvació eterna**. Tan sols cal veure que varen ser els reis, l'Església, els nobles i els més rics de l'època els que van fundar els primers hospitals (infermeries), preocupats per mostrar a la societat la seva caritat i d'aquesta manera poder salvar les seves ànimes en front als ulls de Déu.

4. Explica el rol social que desenvolupa la dona i el valor social de les cures que porta a terme a partir de la filosofia cristiana. Amb quins diferents noms s'identifica a les dones que tenen cura de les persones.

La dona a l'edat mitja estava relegada a un paper secundari, sempre al servei de l'home, i vista tant per l'home com per l'església com una humil serventa. El paper d'aquestes dones submises va ésser fonamental, ja que la seva actitud humil i devota va fer que aquestes poguessin tenir cura dels més pobres sense que aquest apropament suscités cap mena de cobdícia o sentiment impur. **Per tenir cura calia obeir, servir i ser neutre i aquest era el paper que jugava la dona a l'edat mitja**. Els principals noms per els que es coneixien a aquestes dones cristianes que tenien cura dels malalts eren: dones consagrades, diaconesses, verges, vídues, presbíteres, canòniques y monges.

5. Quins són els motius que influeixen en la fundació del primers hospitals?

Com són aquests hospitals? Quin tipus de cures es practiquen? Quina influència penseu tenen en la consolidació i evolució de la infermeria.

El gran augment de la població, junt amb una manca generalitzada d'higiene y la proliferació cada cop major de les guerres van fer que hi hagués un gran augment de les epidèmies. Això va fer necessària l'aparició d'aquests primers hospitals, però el principal motiu per el que varen ser fundats va ser perquè **els reis, nobles i rics volien salvar les seves ànimes i tenir el reconeixement social i eclesiàstic**. Al mateix temps aquests primers hospitals també servien per confinar als malalts i als pobres i retirar-los dels carrers.

Els tipus de cures que s'hi practicaven estaven orientades a tenir cura dels aspectes més espirituals de la persona, molts cops no hi havia un objectiu curatiu del cos ja que es creia fermament que qui finalment decidia si et curaves o mories era la voluntat divina. Aquests **hospitals proporcionaven menjar, vestit, llit i oració als malalts**. Era precisament **l'alimentació l'eix fonamental d'aquestes cures**, el malalt tenia dret a pa, vi i carn. Aquestes primeres infermeres, van donar un sentit vocacional a la que en un futur seria la professió infermera, que té els seus orígens històrics fonamentats en aquesta relació terapèutica i que hem de dir que encara avui en dia és el fet de tenir cura el que dóna sentit a la professió infermera. Això si amb una perspectiva més àmplia d'aquesta relació terapèutica i amb un cos de coneixements propis que evidentment a l'edat mitja eren impensables.

6. Explica com influeix el cristianisme en la consolidació i evolució de la infermeria: aspectes positius i aspectes negatius.

Aspectes positius: estableix una relació de igualtat entre les cuidadores i els malalts, el fet de cuidar es contempla com un fet vocacional, existeix preocupació per els aspectes espirituals de la persona (tot i que tan sols es focalitzin des de un punt de vista cristià), es contempla l'alimentació com una part molt important per la cura del malalt.

Aspectes negatius: a les cures no existeix cap objectiu curatiu perquè es pensa que tot va determinat per Déu, existeix menyspreu cap a tot el relacionat directament amb el cos, no es dona importància als aspectes higiènics, el paper de les monges o cuidadores tan sols es limita a complir ordres sense contemplar que aquestes puguin adquirir un rol autònom i un cos de coneixements propis.